

พระราชาโหวาท

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
ในโอกาสเสด็จพระราชดำเนินแทนพระองค์
พระราชทานธงประจำรุ่นลูกเสือชาวบ้านจังหวัดปทุมธานี
ณ วัดธรรมิกราชวิทยาราม ตำบลคลองสาม อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี
วันเสาร์ที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๒๐

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้ข้าพเจ้ามามอบ
ธงประจำรุ่นแก่ลูกเสือชาวบ้านจังหวัดปทุมธานีแทนพระองค์ในคราวนี้ ข้าพเจ้ายินดีมากที่ได้มา
พบกับท่าน และได้เห็นความเข้มแข็งพร้อมเพรียงของท่าน ทั้งขอขอบใจท่านอย่างยิ่ง ที่แสดง
น้ำใจไมตรีต้อนรับ

ขอแสดงความชื่นชมด้วย ที่ลูกเสือทั้งหลายได้รับผ้าผูกคอและธงประจำรุ่นไปครบถ้วน
เรียบร้อยแล้ว นับว่าได้เป็นลูกเสือชาวบ้านอย่างสมบูรณ์ การอบรมลูกเสือชาวบ้านมีความ
มุ่งหมายที่จะฝึกฝนส่งเสริมความรู้ความสามารถ พร้อมทั้งจิตใจที่ดีที่ทุกคนมีอยู่แล้ว ให้เจริญ
งอกงามขึ้นและให้นำออกมาใช้การได้ สำหรับนำไปช่วยตัวเองในการดำรงตนดำรงฐานะและอาชีพ
อย่างหนึ่ง สำหรับไปสร้างสามัคคีปรองดองเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน เพื่อให้สามารถช่วยเหลือ
ส่งเสริมกันและกัน ทั้งให้มีกำลังเป็นปึกแผ่นที่ทำประโยชน์ส่วนรวมต่างๆ ให้สำเร็จได้อย่างหนึ่งและ
ให้มีความรักชาติบ้านเมืองพร้อมทั้งรู้จักหน้าที่ของคนไทยที่จะต้องปกป้องคุ้มครองผืนแผ่นดิน และ
รักษาอิสราภาพของเผ่าไทยไว้ให้มั่นคงอีกอย่างหนึ่ง เท่าที่ปรากฏลูกเสือชาวบ้านมีคุณสมบัติและ
มีความสามารถปฏิบัติภารกิจได้สมกับหน้าที่ที่ประจักษ์แล้วโดยมาก แสดงว่ากิจการนี้บังเกิดผล
เป็นคุณจริง จึงสมควรอย่างยิ่งที่ลูกเสือชาวบ้านทุกคนและผู้ดำเนินกิจการลูกเสือชาวบ้านทุกระดับ
จะต้องรักษาประโยชน์ ความดี ความสำคัญ และจุดมุ่งหมายของกิจการของท่านไว้ให้มั่นคง
ด้วยความเข้มแข็ง ด้วยความสุจริตบริสุทธิ์ใจ ทั้งด้วยความพากเพียรและอดทน เพื่อกิจการ
ลูกเสือชาวบ้านได้เป็นปัจจัยสำคัญอีกประการหนึ่งในการรักษาความมั่นคงปลอดภัย และความ
เป็นไทยของชาติเรา

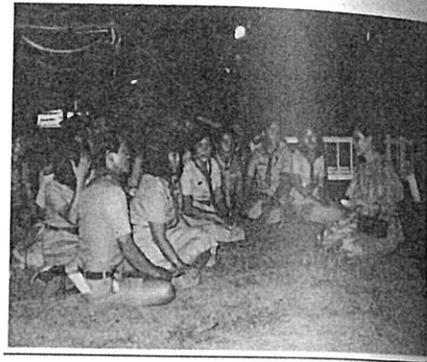
ขออำนาจแห่งคุณพระรัตนตรัยและสิ่งศักดิ์สิทธิ์อันเป็นที่เคารพเลื่อมใสของท่านกับทั้ง
ความจงรักภักดีอันแนบแน่นในชาติไทย จงปกป้องรักษาท่านทั้งปวงให้ปราศจากทุกขภัยและ
สิ่งชั่วร้ายทั้งปวง ให้มีแต่ความสุข ความสวัสดิ และความสงบประสงคในสิ่งที่ตั้งงามทุกประการ

พระราชทานธงประจำรุ่นลูกเสือชาวบ้าน
ณ สนามโรงเรียนไกลกังวล อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เมื่อวันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๑๘

นางคิวิลี สุวรรณระ (สัมภามณ ๒ มีนาคม ๒๕๕๔) เล่าว่า “เมื่อวันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๑๘ พระบาท
สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้า พระบรมราชินีนาถ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราช-
กุมาร สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์
อัครราชกุมารีทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ เสด็จพระราชดำเนินไปพระราชทานธงประจำรุ่นลูกเสือชาวบ้าน
อัครราชกุมารีทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ เสด็จพระราชดำเนินไปพระราชทานธงประจำรุ่นลูกเสือชาวบ้าน
ณ สนามโรงเรียนไกลกังวล อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ และแต่ละจังหวัดต้องจัดชุดแสดง ๑ ชุด
เพื่อแสดงหน้าพระที่นั่ง โดยจังหวัดสมุทรสงครามแสดงชุดเต้นรำท่าตาล ดิฉันเป็นวิทยากรลูกเสือชาวบ้าน
ของอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสงคราม ร่วมรำด้วย เมื่อรำเสร็จกลับไปนั่งที่ป้ายจังหวัดของตัวเอง พระบาทสมเด็จพระ
พระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้า พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินมาประทับนั่งหน้าแถวที่ดิฉันนั่งอยู่แล้ว
ทรงชี้พระหัตถ์มาที่ดิฉัน รัสสั่งว่า...รำสวย ดิฉันก็มกราบ มีความรู้สึกตื่นเต้น ดีใจมาก พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
ศรีรัตนมา ในกระบอกตาลบรรจุอะไร ดิฉันกราบทูลว่าทำน้ำพริกเผคะ เพราะสมัยก่อนยังไม่มีการเติมน้ำแข็ง
แบบพกพา ทรงรับสั่งถามต่อว่า น้ำตาลใช้ทำอะไร ดิฉันกราบทูลว่าทำน้ำพริกเผคะ สมเด็จพระนางเจ้า พระบรม
ราชินีนาถ ทรงตอบแทนว่าใช้ทำขนมหวานไทยๆ ลูกเสือที่นี่สนุกดีนะ ทรงแย้มพระสรวล ดิฉันจึงกราบทูลถามว่า
ทรงรำวงไหมเพคะ แล้วหันไปบอกนักดนตรีเล่นเพลงรำวง แต่ดิฉันไม่กล้าที่จะรำวงกับพระองค์ จึงทว่าวันทยหัตถ์
ถวายความเคารพ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ออกรำวง และมีคนอื่นฯ ลูกขึ้นรำหลายคน
วิทยากรหญิงคนหนึ่งทำวันทยหัตถ์ถวายความเคารพ สมเด็จพระนางเจ้า พระบรมราชินีนาถแล้วออกมารำวง

ซึ่งในวันนั้นทั้ง ๔ พระองค์ ทรงร่วมพร้อมไปกับลูกเสือชาวบ้าน โดยที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวประทับยืนทอดพระเนตร มีทหารมหาดเล็กออกมาถวายความปลอดภัย ซึ่งนับเป็นพระมหากษัตริย์คุณอย่างหาที่สมได้ในชีวิต”

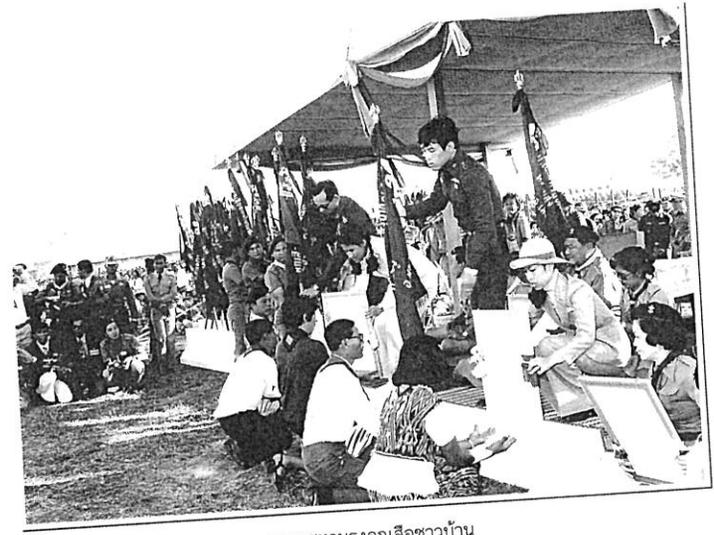

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ และสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี พระราชทานธงประจำรุ่นลูกเสือชาวบ้าน ณ ศาลากลางจังหวัดสกลนคร เมื่อวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๒๓

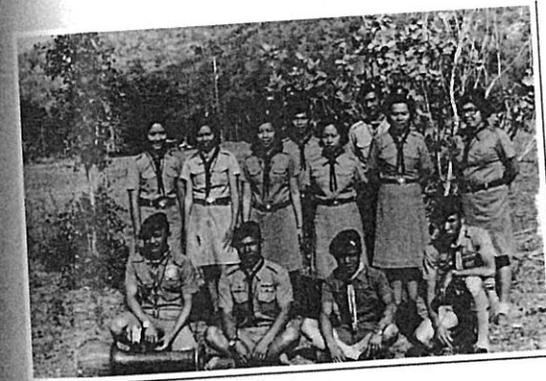
นางโกสุมภ์ พิพิธบดีกุล (สัมภาษณ์ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔) เล่าว่า “เมื่อวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๑๙ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ และสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี หลังจากพระราชทานธงประจำรุ่นลูกเสือชาวบ้านแล้ว สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงได้ยื่นเพลงจากคณะวิทยากร

...พวกเราชาวพุทธ บริสุทธิอันผ่องใส เราชาวไทย ซึ่งตั้งใจในศาสนา เรามือถือค้ำชัตรราชินีเป็นศรีของไทย ประเทศเรามีสิทธิ์เสรีท่ามหากิน สันทรพิภพมากมายในดิน ได้ทำกินตราบริพสลาย จงร่วมรักกันช่วยเหลือกันชาติพลันสดใส ชีวิตเกิดแก่เจ็บตายลูกหลานไทยได้สืบตระกูล (๑) และร้องซ้ำกลับไปกลับมา เรามือถือค้ำชัตรราชินีเป็นศรีของไทย และร้องต่อไปจนจบ...

พระองค์เสด็จพระราชดำเนินเพื่อหาว่าเสียงเพลงนี้มาจากจุดไหน เมื่อเสด็จพระราชดำเนินมาถึงที่ คณะวิทยากรจังหวัดสกลนครร่วมร้องเพลงนี้อยู่ ทรงประทับนั่งและรับสั่งว่า เสียงเพลงมาจากตรงนี้เอง ร้องเพลงเพราะมาก ในครั้งนั้นข้าพเจ้าและวิทยากรทุกคนรู้สึกปลาบปลื้มใจและประทับใจที่สุดในชีวิต เป็นพระมหากษัตริย์คุณล้นพ้นอย่างหาที่สมได้”

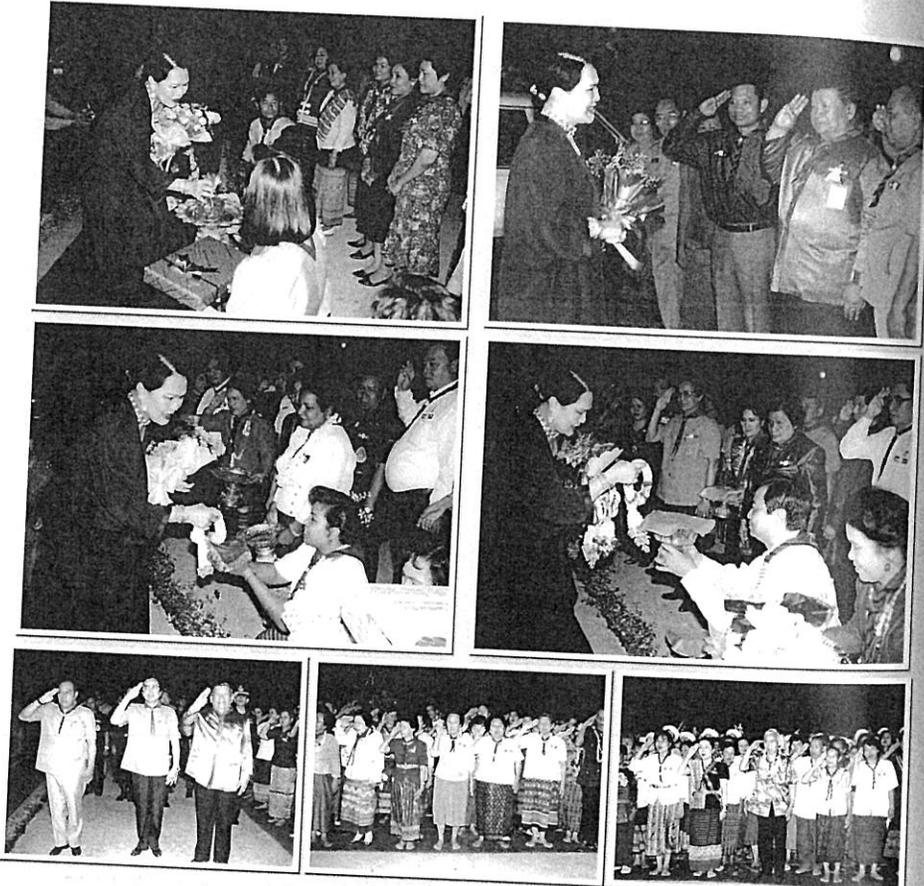
พระราชทานธงลูกเสือชาวบ้าน ณ ค่ายเสนีร์รมยุทธ อำเภอมือง จังหวัดอุดรธานี เมื่อ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๑๙

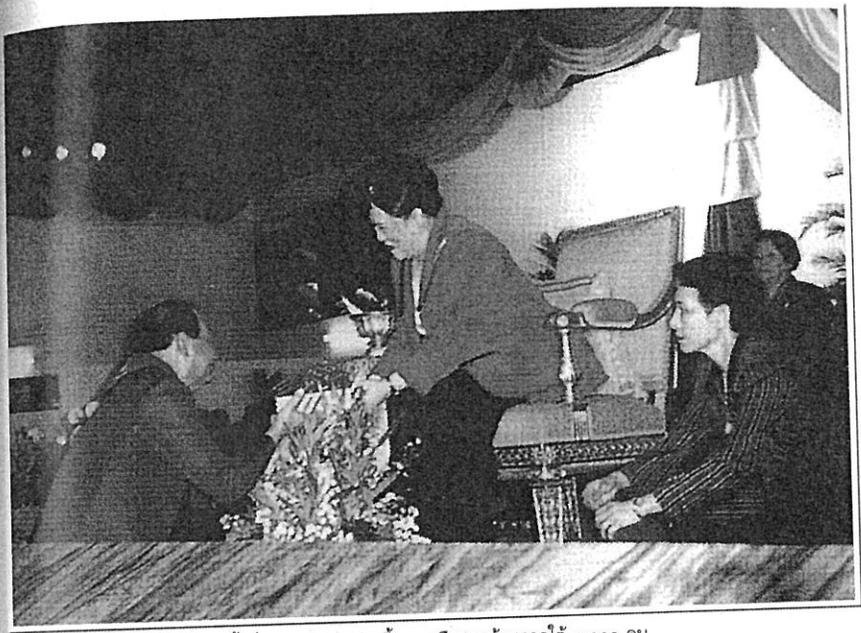
นางจิรารวรรณ วงศ์ราช บันทึก (๒๕๕๓) ไว้ว่า “เมื่อวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๑๙ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ พร้อมด้วยสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินมายัง ค่ายเสนีร์รมยุทธ จังหวัดอุดรธานี เพื่อพระราชทานธงประจำรุ่นลูกเสือชาวบ้าน จังหวัดอุดรธานี และจังหวัดใกล้เคียง

ข้าพเจ้าและเพื่อนวิทยากรลูกเสือชาวบ้านมีหน้าที่ดูแลและชักซ้อมพิธีการรับพระราชทานธงประจำรุ่นลูกเสือชาวบ้านอยู่นั้น พลตำรวจตรี สมควร หริกุล ให้ตำรวจมาตามข้าพเจ้าไปเข้าเฝ้าฯ ที่ศาลากลางน้ำ ซึ่งพระองค์ได้เสด็จฯ มาเสวยพระกระยาหารกลางวันนั้น ข้าพเจ้ารีบวิ่งไปที่ศาลากลางน้ำด้วยความตื่นเต้นและตกใจมาก ไปถึงศาลากลางน้ำ พลตำรวจตรี สมควร หริกุล ยืนรออยู่พาข้าพเจ้าเดินเข้าไปที่โต๊ะเสวย ข้าพเจ้าก้มลงกราบกับพื้น พลตำรวจตรี เจริญฤทธิ์ จ้ำรัสโรมรัน ซึ่งนั่งร่วมโต๊ะเสวย บอกให้ข้าพเจ้านั่งที่เก้าอี้ใกล้กับท่าน มีผู้ร่วมโต๊ะเสวยกับพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มี ๖ คนรวมทั้งข้าพเจ้า คือ พลโท เยี่ยม อินทรกำแหง พลตำรวจตรี เจริญฤทธิ์ จ้ำรัสโรมรัน พลโท เสวี พานิช นายวิเชียร เวชสวรรค์ ผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรธานี นายอำเภอย อุเทศ เมื่อนั่งเรียบร้อยแล้วข้าพเจ้าก็ยกอาหารกลางวันมาบริการ ซึ่งเป็นข้าวห่อ ข้าพเจ้าจำได้ว่ามี เนื้อเค็มทอด ปลาแห้งทอด น้ำพริกแห้ง เหมือนกันทุกห่อ ข้าพเจ้าได้แต่นั่งมองไม่กล้ารับประทาน กลัวจะหยิบจับไม่ถูกและ

ต่อมา สมเด็จพระนางเจ้า พระบรมราชินีนาถ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานเลี้ยงลูกเสือ
 ชาวบ้านทุกภูมิภาค ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๓๗-๒๕๔๗ รวม ๒๓ ครั้ง นับเป็นพระมหากรุณาธิคุณหาที่สุดมิได้ ดังนี้
 ครั้งที่ ๑ งานพระราชทานเลี้ยงคณะลูกเสือชาวบ้าน ๑๗ จังหวัดในภาคเหนือ จำนวน ๑,๖๖๔ คน
 ณ ค่ายกาวิละ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ เมื่อวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๓๗ โดยมี พลโท ยิ่งยล โชติทิมา
 แม่ทัพกองทัพอากาศที่ ๓ กราบบังคมทูลถวายรายงานถึงความเป็นมาในการจัดงานครั้งนี้ และมอบให้
 พลตำรวจโท ไกรวิธ วัฒนะ ผู้บัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน ในฐานะรองผู้อำนวยการศูนย์ปฏิบัติการลูกเสือ
 ชาวบ้าน ทำหน้าที่ผู้อำนวยการแสดงกิจกรรมลูกเสือชาวบ้านต่อไป ในงานพระราชทานเลี้ยงมีคณะลูกเสือชาวบ้าน
 ทูลเกล้าฯ ถวายเงิน จำนวน ๗๘,๙๕๕ บาท ซึ่งสมเด็จพระนางเจ้า พระบรมราชินีนาถได้พระราชทานให้แก่กองทุน
 มูลนิธิลูกเสือชาวบ้าน พร้อมทั้งเงินส่วนพระองค์อีกเป็นจำนวน ๑๔๕,๐๐๐ บาท เป็นค่าใช้จ่ายของลูกเสือชาวบ้าน
 ในการเดินทางไปร่วมงาน

ครั้งที่ ๑ พระราชทานเลี้ยงลูกเสือชาวบ้านภาคเหนือ
 ณ ค่ายกาวิละ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ เมื่อวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๓๗

ครั้งที่ ๒ พระราชทานเลี้ยงลูกเสือชาวบ้านภาคใต้ ๓,๐๐๐ คน
 ณ พระตำหนักทักษิณราชินี ณ อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส เมื่อวันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๓๙

ครั้งที่ ๓ พระราชทานเลี้ยงลูกเสือชาวบ้านภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ๓,๐๐๐ คน
 ณ โครงการชลประทานห้วยเตี๋ย อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร เมื่อวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๓๙

หลังจากนั้นอาการป่วยของ พลฯ ชิต จันทรใหม่ ได้หายวันหายคืน จนส่งตัวกลับโรงพยาบาลสุราษฎร์ธานี ได้ถ่ายถอดความรู้สึกของตนดังต่อไปนี้... “ผมรอดชีวิตเพราะเดชพระบารมีปกเกล้าปกกระหม่อม และฝ่าผืนคอกพระราชทานเพียงผืนเดียว เพราะผมไม่แขว่นพระหรือวัดอุ้มงคลใดๆ เลย เพื่อนผมที่เสียชีวิตเขาถอดผ้าผูกคอพระราชทานออกกันหมดบอกว่า...ร้อน”

สมเด็จพระนางเจ้า พระบรมราชินีนาถ เสด็จฯ เยี่ยมตอนผมป่วยอยู่โรงพยาบาลศิริราช ทรงร้องเพลงลูกเสือชาวบ้าน เข้าใจว่าจะเป็นเพลงจับมือ เพราะพระองค์ทรงยืนพระหัตถ์ให้ผมจับด้วย นอกจากนี้ยังพระราชทานพระเหรียญหลวงปู่ทวด วัดช้างให้ ให้ผม ๒ องค์ องค์เล็กสำหรับห้อยคอ องค์ใหญ่เป็นพระบูชา นับเป็นพระมหากรุณาธิคุณเป็นล้นพ้นสำหรับชีวิตผม และพระที่ผมได้รับพระราชทานในครั้งนั้น ยังคงคล้องคอผมมาจนทุกวันนี้

เพลงจับมือ

ลูกเสือเขาไม่จับมือขวา

ยื่นซ้ายมาจับมือกันมัน

มือขวาใช้เคารพกัน (ซ้าย)

ยื่นซ้ายออกมาพลัน จับมือ จับมือ

จับมือนั้นหมายถึงมิตร

เหมือนญาติสนิทควรคิดยึดถือ

ยิ้มด้วยเมื่อยามจับมือ (ซ้าย)

เพราะพวกเราคือลูกเสือด้วยกัน

เราชนะแล้ว

พลตำรวจโท สมควร หริกุล (๑๓ ธันวาคม ๒๕๒๗) บันทึกไว้ว่า

“...พรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทย ได้พิมพ์โรเนียวเอกสารแจกจ่ายไปทั่วทั้งภาคอีสานว่าห้ามประชาชนร่วมมือ และไปรับการฝึกอบรมลูกเสือชาวบ้านชายแดน และประกาศว่าลูกเสือชาวบ้านชายแดน เป็นศัตรูหมายเลข ๑ ของทหารปลดแอกประชาชนแห่งประเทศไทย และห้ามประชาชนเข้ารับการฝึกอบรมลูกเสือชาวบ้านโดยเด็ดขาด และได้รับข่าวว่าประธานลูกเสือชาวบ้านถูกยิงตายไปเป็นจำนวนหลายคน แต่เมื่อสืบสวนแล้วปรากฏว่าล้วนแต่เป็นคนที่เคยร่วมมือกับผู้ก่อการร้ายมาก่อน รายที่น่าสนใจเป็นพิเศษคือผู้ใหญ่บ้านนาคำซึ่งเป็นประธานลูกเสือชาวบ้าน ถูกลูกชายนำผู้ก่อการร้ายมายิงตาย แล้วลูกชายเหยียบบอกประกาศว่าพ่อทรยศต่อประชาชน ซึ่งเป็นเรื่องที่สะเทือนใจของประชาชนเป็นอย่างยิ่ง การแก้ไขปัญหานี้เรื่องนีถ้ำทำโดยแนะนำให้ลูกเสือชาวบ้านไม่กระทำการใดๆ ชัดแย้งกับผู้ก่อการร้ายโดยตรง แต่หัวใจต้องไม่ยอมเป็นเครื่องมือของผู้ก่อการร้ายก็แล้วกัน

เฉพาะที่บ้านน้ำโสม กิ่งอำเภอน้ำโสม จังหวัดอุดรธานี ได้มีผู้ก่อการร้ายเข้าร่วม การฝึกอบรม รุ่นเดียวมีถึง ๕๐ คน โดยวัตถุประสงค์จะทำลายการฝึก พอวิทยากรสอนก็ให้ยาป่า แต่พันตำรวจเอก สมควร หริกุล ได้แนะนำให้แก้โดยจิตวิทยา ผลสุดท้ายทั้ง ๕๐ คน ต้องทยอยหนีออกแล้วนำอาวุธที่ซ่อนไว้ไปรายงานหัวหน้าว่า ไม่รู้จะหาช่องทางทำลายได้อย่างไร เพราะคณะวิทยากรไม่เคยพูดคำว่าใคร มีแต่สอนให้คนเป็นคนดีพัฒนาหมู่บ้านเท่านั้น ต่อมาผู้รับการฝึกอบรมที่เป็นผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์คนหนึ่งได้หนีไปมอบตัวที่อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดเลย สารภาพเรื่องต่างๆ ให้ทราบในระหว่างการฝึกครั้งนั้น ลูกเสือชาวบ้านที่กำลังฝึกถูกยิงตาย ๑ คน แต่ผลสุดท้ายการฝึกได้ผลดียิ่งขึ้น

ในการฝึกที่สำคัญที่สุด คือ การฝึกที่กิ่งอำเภอลาปลา จังหวัดนครพนม ซึ่งเป็นพื้นที่ผู้ก่อการร้ายมีอิทธิพลมาก เคยวางระเบิดสารวัตรตำรวจภูธรกับคณะเสียชีวิตหมด เคยซุ่มยิงทั้งทหารและตำรวจเสียชีวิตไปหลายนาย ประชาชนมีความหวาดเกรงอิทธิพลของ ผกค. มาก ณ อำเภอนี้ได้มีกองทหารมาตั้งฐานรักษาความสงบถึง ๑ กองพัน และต่อมาใกล้กำลังลงเหลือ ๑ กองร้อยและถอนตัวออกไปจนหมดในที่สุด พันตำรวจเอก สมควร หริกุล เข้าช่วยแก้ปัญหาในพื้นที่ปลาปากด้วย เพื่อยกระดับขวัญกำลังใจของประชาชนขึ้น เมื่อ พันตำรวจเอก สมควร หริกุล รับจะทดลองปฏิบัติแล้วก็เริ่มประชุมชี้แจงสถานการณ์ และเสนอแนวความคิดต่อนายอำเภอคนใหม่สมัยนั้น คือ พันตรี ปรีดา นิสสัยเจริญ และร้อยตำรวจโท เต็มศักดิ์ ช่างแก้ว ซึ่งเป็นหัวหน้าสถานีตำรวจปลาปาก เมื่อประชุมข้าราชการทุกฝ่ายแล้ว พันตำรวจเอก สมควร หริกุล จึงได้สั่งให้ตำรวจเข้าไปในพื้นที่ จำนวน ๑๕ นาย มีร้อยตำรวจโท สนิตกร บดิษกรกร สิบตำรวจโท รถมชัย ศรีจินดา สิบตำรวจตรี สนั่น พลชา และตำรวจอีก ๑๒ นาย ไปตั้งฐานอยู่ที่ใต้สถานีตำรวจปลาปาก สภาพของอำเภอลาปลาสมัยนั้น เงียบเสมือนเมืองร้าง ที่ว่าการอำเภอ สถานีตำรวจ ต้องมีการจุดตะเกียงน้ำมันก๊าด ใช้ตะเกียงขนาดใหญ่แล้วทำแผงสังกะสีบังค้ำให้ไฟส่อง ออกมาข้างนอก ทำให้สะดวกในการตรวจการณ์ ตำรวจบางคนนั่งกางเกงในเพียงตัวเดียว เดินร้องให้หมดหวังในชีวิต เหมือนคนเป็นโรคเส้นประสาท เวลานายอำเภอกับสารวัตรจะเดินทางไปประชุมที่จังหวัด หรือการใช้รถน้ำไปขนน้ำที่สระน้ำ ต้องใช้ อส. เป็นจำนวนร้อย ยืนเรียงรายสลับฟันปลา กัน เพื่อรักษาความปลอดภัยทั้งขาไปและขากลับ ระหว่างที่ พันตำรวจเอก สมควร หริกุล ส่งตำรวจไปตั้งฐานอยู่นั้น ถ้าตำรวจเดินผ่านประชาชน เขาจะหันหลังให้ไม่ยอมสบตา และไม่ยอมพูดด้วยโดยเด็ดขาด พันตำรวจเอก สมควร หริกุล ได้แนะนำเรื่องให้ตำรวจ

* TW

ขึ้นเยี่ยมประชาชนทุกๆ หลังคาเรือน และต้องเยี่ยมบ่อยๆ ที่สุด ตำรวจไปเยี่ยมจริงๆ ถามอะไรชาวบ้าน ไม่พูดด้วยเลย จนตำรวจที่ส่งไปหมดกำลังใจ และขออนุญาตเดินทางกลับหลายครั้ง แต่ก็ไม่อนุญาตให้กลับ พันตำรวจเอก สมควร หริกุล จึงได้หาวิธีการใหม่เพื่อให้ประชาชนเข้าใจเราให้ได้ จึงแนะนำให้ตำรวจที่เป็นวิทยากร ลูกเสือชาวบ้าน ตีสันทมูลสัมพันธ์กับเด็กเล็กก่อนอนุบาลและอนุบาล ให้รู้จักร้องเพลงเล่นเกมสนุกๆ และตั้งชื่อ กลุ่มเด็กทุกๆ คนว่า ลูกเสือ ลูกเสือ เด็กเล็กๆ มีความสนใจมาก ซึ่งสมัครใจอยู่ใกล้ชิดตำรวจเกือบตลอดเวลา เวลา ตำรวจไปทางไหนเด็กก็วิ่งตามไปด้วย เมื่อตำรวจใกล้ชิดเด็กทำให้พ่อแม่ซึ่งรักลูกของตน และปู่ย่าตายาย ซึ่งรักหลานเริ่มอึดอัดอย่างเป็นมิตรและพูดกับตำรวจอย่างกันเองแล้ว ทำให้ตำรวจสามารถไปเยี่ยมบ้านของพ่อแม่เด็ก แม้ว่าเราจะเริ่มเข้าใจกันแต่ความลึกซึ้งยังไม่ถึงขนาด พันตำรวจเอก สมควร หริกุล จึงคิดแผนต่อเนื่องอีก โดยให้ ตำรวจที่เป็นวิทยากรลูกเสือชาวบ้าน ไปอาสาสอนวิชาลูกเสือในช่วงโมงพิเศษทุกวันศุกร์ไปทุกโรงเรียน ทั้งภาคเช้า และภาคบ่าย วิชาที่สอนเป็นเพลง เกม และวิชาการดำรงชีวิต มีข้อแม้ว่าเมื่อสอนไปแล้วแต่ละวันก็ให้เด็กไปเล่น และแสดงให้พ่อแม่ญาติพี่น้องได้รับทราบ ทำให้พ่อแม่ญาติเข้าใจตำรวจตระเวนชายแดนดีขึ้น พันตำรวจเอก สมควร หริกุล จึงได้สั่งให้ ลิบตำรวจโท ธรณชัย ศรีจินดา และ ลิบตำรวจตรี สนัน พลชา ลิบตำรวจโท สันติ ผิงมา เริ่มรับ สมาชิกเปิดฝักอบรมลูกเสือชาวบ้าน พอได้จำนวนชาย-หญิง ๑๓๕ คน พันตำรวจเอก สมควร หริกุล จึงได้ไปเปิด การฝักอบรมโดยเป็นประธานเอง การฝักอบรมทำให้บรรยากาศดีมาก ในวันสุดท้ายตอนทำพิธีปิด ลูกเสือ ส่วนใหญ่ร้องไห้ด้วยความอาลัย ทำให้พันตำรวจเอก สมควร หริกุล มีความประทับใจและตั้งต้นใจมากที่ประสบความสำเร็จเกือบน้ำตาไหล และได้ตะโกนเรียกให้ พลตำรวจตรี เจริญฤทธิ์ จำรัสโรมรัน (ยศในขณะนั้น) ซึ่งไปเป็น ประธานในพิธีปิดว่า อาจารย์ครับเราชนะแล้วครับ เราชนะแน่ๆ

นับตั้งแต่นั้นมา นายอำเภอปริดา นิสสัยเจริญ กับคณะวิทยากรของตำรวจตระเวนชายแดน ได้ขยาย การฝักอบรมไปทุกตำบล ทุกหมู่บ้าน โดยจัดตั้งคณะกรรมการบริหารลูกเสือชาวบ้าน ระดับอำเภอและระดับตำบลขึ้น สนับสนุนการฝักอบรม โดยการหาสมาชิก หาทุน สถานที่ รวมทั้งการรักษาความปลอดภัย พันตำรวจเอก สมควร หริกุล จะไปเยี่ยมและเป็นประธานทุกๆ รุ่น อำเภอปลาปาก ซึ่งเคยเป็นเขตปลดปล่อยก็กลายเป็นดินแดนสันติ ทางราชการจะเดินทางไปเยี่ยมหมู่บ้านใดอำเภอใดก็ตามไปได้ทุกๆ แห่งทั้งกลางวันและกลางคืน เพราะทุกคน เริ่มศรัทธากันเหมือนรักตนเอง ด้วยวิธีการของลูกเสือชาวบ้าน นับเป็นความสำเร็จอันยิ่งใหญ่ จนทำให้ พลตรี ยง ณ นคร ผู้ว่าราชการจังหวัดนครพนมสมัยนั้น ได้กำชับให้ทุกอำเภอเอาอย่าง พันตรี ปริดา นิสสัยเจริญ ทุกคน ซึ่ง นายอำเภอบางคนถึงกับบอกว่า โครงการลูกเสือชาวบ้านทำให้เขาเหนื่อยมาก การฝักอบรมที่สำคัญมีสถานการณ์ ที่น่าสนใจหลายๆ แห่ง และหลายๆ ครั้ง เช่น ที่อำเภอนาแก ตำบลดงหลวง และตำบลนาแกน้อย ซึ่งผู้ก่อการร้าย จะจับวิทยากรหญิง และยิงปืนขับไล่สมาชิกลูกเสือชาวบ้านที่เดินทางกลับไปนอน หลังจากทำกิจกรรมรอบกลางคืน แล้ว ผู้ก่อการร้ายยิงปืนผ่านเข้าไปถึง ๓ ทิศทางแต่แทนที่สมาชิกจะหนี เมื่อได้ยินคำกล่าวของ ร้อยตำรวจโท บันทิง นาชัยเวียง ซึ่งเป็นผู้อำนวยการฝักทั่วประเทศ ว่าเราทุกคนมากกระทำความดี ถึงจะตายก็ไม่เสียตาย คนทั้งชาติจะได้รู้ แล้วลูกเสือกลับไปนอนหอมอบอบๆ วิทยากร ประกาศยอมตายด้วยกัน ทำให้ผู้ก่อการร้ายไม่กล้า บุกหุดยยิงแล้วหลบหนีไป แม้จะไม่มีใครบาดเจ็บ แต่เป็นสิ่งที่พิสูจน์ได้ว่าความสามัคคีที่ยิ่งยวดการต่อสู้ด้วยอาวุธได้ ซึ่งเรื่องนี้เป็นเรื่องที่ควรได้รับการยกย่องถึงการตัดสินใจของ ร้อยตำรวจโท บันทิง นาชัยเวียง สามารถแก้ไข วิกฤตการณ์ที่เกิดขึ้นสำเร็จ เป็นผลดีต่อกิจการลูกเสือชาวบ้านเป็นอย่างยิ่ง ในระหว่างริเริ่มและขยายการ ฝักอบรมอยู่นั้น พันตำรวจเอก สมควร หริกุล ถือว่าเป็นการแก้ปัญหาปกติที่อยู่ในความรับผิดชอบของตำแหน่ง

ผู้กำกับตำรวจตระเวนชายแดนเขต ๔ เมื่อสำเร็จแล้วทางกองทัพภาคที่ ๒ ได้เชิญเป็นวิทยากรบรรยาย ทางการเมืองและการใช้จิตวิทยาเพื่อสนับสนุนการปราบปรามการก่อการร้ายร่วมกับเจ้าหน้าที่ของกองอำนวยการ ปราบปรามคอมมิวนิสต์ หลังจาก พันตำรวจเอก สมควร หริกุล บรรยายเรื่องโครงการลูกเสือชาวบ้าน ว่ามิใช่พลังการต่อต้านการก่อการร้าย แต่เป็นการพัฒนาสังคม เศรษฐกิจ ให้ดีขึ้นด้วยขบวนการหมู่พวก หรือ ระบบหมู่”

จุดเด่นของลูกเสือชาวบ้าน

๑. ลูกเสือชาวบ้าน ยึดถือคนทุกชั้นทุกเพศ ทุกวัย ทุกฐานะ ทุกอาชีพ เป็นพลังงานใหญ่ เหนือกว่าพลังของปรัชญาทางลัทธิใดๆ รวมกัน เมื่อรวมกันได้เป็นปึกแผ่น การปลุกระดมให้พลังส่วนนี้ ชัดแย้งกันทำได้ยาก ความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันเข้าใจกันเกิดขึ้น เพราะมีอุดมการณ์ร่วมกัน
๒. ลูกเสือชาวบ้าน สร้างความรักสามัคคีปรองดองขึ้นก่อนแล้วในกลุ่มแล้วขยายไปสู่ประชาชน จึงผ่อนคลายความรุนแรงลงและเหมาะสมกับลักษณะนิสัยธรรมชาตินิยมประเพณีโดยหลักศาสนา วัฒนธรรม และเอกลักษณ์ของชาติไทย
๓. ลูกเสือชาวบ้าน ดำเนินการลดช่องว่างรอยร้าวปัญหาทางสังคมเริ่มจากให้คนรักสามัคคี ปรองดองมีเมตตาแล้วสิ่งอื่นๆ ค่อยเป็นผลตามมา ลดความขัดแย้งได้ก็ทำให้อุดมการณ์ทุกอย่าง สำเร็จได้หมดสิ้นทั้งแบบดาวล้อมเดือน หรือเดือนล้อมดาว อาจทำให้ทั้งสังคมวิเศษสุดแต่ความแตกต่างกัน ทางด้านสถานการณ์และความจำเป็นทางสังคม
๔. ลูกเสือชาวบ้านรักษาสถานะเดิมของสังคม ทั้งระบบเศรษฐกิจการปกครองเดิมเอาไว้ เพียง แต่พัฒนาบุคคลมีบทบาทมากขึ้นในการให้ความร่วมมือ ปรับปรุงแก้ไข เปลี่ยนค่านิยมให้เหมาะสมกับ สภาพความเป็นจริงของสังคมปัจจุบัน โดยไม่มีการทำลาย
๕. ลูกเสือชาวบ้านสร้างคนทุกคนที่ยึดมั่นต่ออุดมการณ์ร่วมอย่างต่อสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ เอกลักษณ์ในสถาบันการปกครองด้วยการดำรงความเป็นพลเมืองดีที่มีความรัก ความสามัคคี ปรองดอง พร้อมสร้างสรรคตนเอง สังคม หมู่คณะ และประเทศชาติ จงรักภักดี ทั้ง ความคิด คำพูด การปฏิบัติพร้อมจะปกป้องพิทักษ์รักษาซึ่งสถาบันดังกล่าวให้มั่นคงยั่งยืนตลอดไปชั่วฟ้าดินสลาย
๖. ลูกเสือชาวบ้าน พัฒนาสร้างสรรคสังคมโดยการยอมรับการรวมกลุ่ม ขบวนการหมู่พวก หรือระบบหมู่ให้เป็นเสมือนครอบครัวเดียวกันไม่มีเขามิแต่เรา พัฒนานตนเอง สังคม หมู่คณะ ท้องถิ่น ประเทศชาติด้วยการอาสาสมัครด้วยจิตใจที่การพัฒนาด้านอื่นๆ ต่อไปด้วย

พระมหากษัตริย์คุณต่อลูกเสือชาวบ้าน : งานชุมนุมลูกเสือชาวบ้านแห่งชาติ

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้า พระบรมราชินีนาถ ทรงมีพระราชปณิธานที่แน่วแน่ ที่จะทำบำเพ็ญพระราชกรณียกิจ ทำนุบำรุงพระราชอาณาจักรและพลสกนิกรชาวไทย

ด้วยพระราชปณิธานที่ทรงมุ่งมั่น อาณาประชาราษฎร์จึงได้ประจักษ์ว่าในระยะเวลาดังกล่าว การครองสิริราชสมบัติอันยาวนานกว่า ๖๐ ปี ทั้งสองพระองค์รวมทั้งพระบรมราชจักรีวงศ์ทุกพระองค์ทรงมุ่งมั่น ขจัดปัดเป่าพิบัติและความยากลำบาก ทำความสงบสุขและความมั่นคงมาสู่พระราชอาณาจักรด้วยพระปรีชาสามารถ ด้วยพระวิริยะและด้วยน้ำพระราชหฤทัยที่เปี่ยมพระเมตตาธรรมอย่างไม่มีเสื่อมคลายด้วย ทรงตระหนักดีว่าความยากจนหากมิได้มีการเยียวยาย่อมจะเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศในระยะยาว ด้วยเหตุนี้จึงได้ ก่อให้เกิดโครงการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริเพื่อปวงประชารัฐขึ้นในแต่ละพื้นที่ของประเทศอย่างกว้างขวาง หลายโครงการหลายรูปแบบ ซึ่งโครงการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำรินี้เหล่านั้น ครอบคลุมลักษณะงานใหญ่ๆ ๓ ประการ ได้แก่ การศึกษา งานอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติและทรัพยากรมนุษย์

ชาวลูกเสือชาวบ้านตระหนักดีว่านับเป็นพระมหากษัตริย์คุณเป็นล้นพ้นต่อชีวิตประชาชน บนผืนแผ่นดินนี้ แผ่นดินที่สมเด็จพระนางเจ้า พระบรมราชินีนาถ ทรงมีพระราชกระแสรับสั่ง เมื่อวันที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๑๔ ว่า

“ทุกครั้งที่ข้าพเจ้าเคยตามเสด็จไปในที่ต่างๆ ไม่ว่าในพระนคร หรือต่างจังหวัด ข้าพเจ้าได้ตระหนักในน้ำใจไมตรีของประชาชนที่แสดงออกทางแวตาดำและท่าทาง ทำให้ข้าพเจ้าเข้าใจดีว่า เหตุใดสมเด็จพระบูรพมหากษัตริย์ราชเจ้าของไทยเช่น พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวจึงทรงรักษาราชฎาของพระองค์เป็นนักหนา และเหตุใดความรักความผูกพันระหว่างพระมหากษัตริย์กับราษฎรจึงได้แน่นแฟ้น ยั่งยืนมาจนถึงทุกวันนี้

การไปเยี่ยมราษฎรตามภาคต่างๆ ของเรา เหมือนเราได้ไปเยี่ยมญาติพี่น้อง ที่อยู่ห่างไกล ราษฎรทุกคนพูดกับเราได้ทุกอย่าง อย่างคล่องแคล่วไม่เก้อเขิน เรื่อง การใช้ราชาศัพท์ไม่เคยเกิดเป็นปัญหาเลย ส่วนมากเขาเรียก พระเจ้าอยู่หัว และ ข้าพเจ้าว่า คุณพ่อ คุณแม่ หรือท่าน พวกชาวเขาเผ่าต่างๆ ก็เรียกว่า พ่อ แม่ การไปเยี่ยมราษฎรทุกครั้ง ทำให้เราทั้งสองมีความสุข และชุ่มชื่นใจในไมตรีจิตของประชาชน ถึงแม้ว่าบางคนจะยากจนสักปานใด ถ้ามีข้าวของสิ่งใด เช่น ผลไม้ ดอกไม้ ก็นำมาถวาย บางคนแม้แต่พระที่ห้อยคออยู่ ก็ถอดออกถวายทันที บอกว่าของเขาคงดีสิทธิ์มาก ได้เคยคุ้มครองชีวิตเขาหลายครั้งแล้ว ข้าพเจ้ายังเคยท้วงเขาว่าของดีๆ น่าจะเก็บไว้

กับตัวเพราะของเราทั้งสองมีอยู่บ้างแล้ว เขาก็ยังยืนยันว่า ผมอยากให้ท่านติดตัว เอาไว้ จะได้คุ้มครองท่านทั้งสอง เขาปรารถนาดีอยากให้พระศักดิ์สิทธิ์ของเขา ได้คุ้มครองป้องกันพระเจ้าอยู่หัวด้วย ความจริงที่เราได้ประสบกับตัวเองเช่นนี้ทำให้ เราทั้งสองตั้งใจแน่วแน่ที่จะพยายามกระทำทุกอย่างเพื่อตอบแทนบุญคุณ และน้ำใจของประชาชนที่มีต่อเราและครอบครัวของเรา

เท่าที่ได้ตามเสด็จพระเจ้าอยู่หัวไปต่างประเทศมากมายหลายประเทศแล้ว รู้สึกว่าเมืองไทยของเรานี้ และคนที่อยู่บนผืนแผ่นดินนี้ ไม่เหมือนกับคนในประเทศอื่น เปรียบเทียบกันไม่ได้เลย เรามีอะไรที่พิเศษจริงๆ ตั้งแต่ไหนแต่ไรมา บ้านเมืองของเรา ไม่เคยมีการรุกรานมาพินในเรือศาสนา อยู่ร่วมกันมาได้อย่างสงบสุข ทั้งที่บ้านเมืองของเราประกอบด้วยชนหลายชาติ หลายเชื้อชาติ หลายศาสนา ด้วยกัน ข้าพเจ้าเคยอ่านพบในหน้าหนังสือพิมพ์ต่างประเทศว่า มีบางประเทศถึงกับฆ่ากันตายด้วยเรื่องศาสนา ศพทั้งเกลื่อนกลาดเก็บไม่ทันจนแรงลงมากิน แต่เรื่องอย่างนี้ เมืองไทยของเราไม่เคยมี เราเคยมีแต่ความเห็นอกเห็นใจกัน รู้จักอดกลั้น อดทน ต่อความรู้สึกนึกคิดของแต่ละฝ่าย เช่นนี้จะไม่ให้พูดว่าเมืองไทยพิเศษได้อย่างไร”

ต่อมาเมื่อการฝึกอบรมลูกเสือชาวบ้านได้พัฒนาขยายจำนวนมากขึ้น กระแสพระราชดำรัสที่พระบาท สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า พระบรมราชินีนาถ เนื่องในวโรกาสพระราชทานธงประจำรุ่น ลูกเสือชาวบ้านในงานชุมนุมลูกเสือชาวบ้านภาคต่างๆ มักเป็นกระแสพระราชดำรัส ให้ลูกเสือชาวบ้าน ตระหนักถึงเรื่องการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอันจะส่งผลถึงคุณภาพชีวิตและความ ยั่งยืนของระบบนิเวศ ดังพระราชดำรัสของสมเด็จพระนางเจ้า พระบรมราชินีนาถ เมื่อ พ.ศ. ๒๕๓๙ ดังที่แนบมานี้ทั้งหมดโดยไม่ได้ตัดตอนใดตอนหนึ่งให้เสียความ

๒. จัดตั้งคณะกรรมการที่ปรึกษา คณะกรรมการอำนวยการ และคณะกรรมการดำเนินงานเพื่อให้โครงการฯ ดำเนินไปได้ตามวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ

๓. กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม กระทรวงวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม เป็นผู้กำหนดหลักสูตรการฝึกอบรมวิทยากรสิ่งแวดล้อม ผลิตเอกสารวิชาการคู่มือวิทยากรสิ่งแวดล้อม จัดวิทยากรที่มีคุณภาพบรรยายทางวิชาการ และขออนุมัติรัฐบาลให้ข้าราชการที่เข้าอบรม หรือไปปฏิบัติงานเกี่ยวกับโครงการฯ นี้ให้ถือว่าไปปฏิบัติราชการ และมีสิทธิทุกอย่างตามกฎหมายหรือระเบียบที่วางไว้

๔. จัดการฝึกอบรมหลักสูตรวิทยากรสิ่งแวดล้อมศึกษาให้กับผู้อำนวยการฝึกอบรมลูกเสือชาวบ้าน วิทยากรลูกเสือชาวบ้าน และผู้นำลูกเสือชาวบ้านที่สามารถจะทำการบรรยายได้ทุกจังหวัด อำเภอ และกิ่งอำเภอ เป็นอันดับแรก โดยแบ่งการฝึกอบรมตามภาคของการบริหารกิจการลูกเสือชาวบ้าน ทั้ง ๖ ภาค ภาคละ ๑ รุ่น

๕. วิทยากรสิ่งแวดล้อมศึกษาของลูกเสือชาวบ้านแต่ละจังหวัดร่วมมือกับจังหวัด อำเภอ/กิ่งอำเภอ จัดอบรมหลักสูตรลูกเสือชาวบ้านฟื้นฟูพิทักษ์สิ่งแวดล้อม ให้แก่กลุ่มลูกเสือชาวบ้านในชุมชน/หมู่บ้าน ของตำบลต่างๆ และจัดองค์กรลูกเสือชาวบ้าน และประชาชนให้ทำการฟื้นฟูอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของชุมชนของตนเองต่อไป

๖. ให้จังหวัดอำเภอ/กิ่งอำเภอ หรือหัวหน้าส่วนราชการที่เกี่ยวข้องเป็นผู้คัดเลือกผู้เข้าอบรมวิทยากรสิ่งแวดล้อมศึกษา ตามคุณสมบัติที่กำหนดเอาไว้ในโครงการฯ และส่งรายชื่อให้ศูนย์ปฏิบัติการลูกเสือชาวบ้าน เพื่อจัดรุ่นเข้ารับการฝึกอบรม

ดังนั้น ตั้งแต่ ปี พ.ศ. ๒๕๓๕ การฝึกปฏิบัติการลูกเสือชาวบ้านได้พยายามที่จะเผยแพร่เรื่องราวของการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตัวอย่างฐานความรู้ที่กองบรรณาธิการได้นำมาเสนอนี้คือความรู้ต่างๆ ซึ่งสะท้อนพระมหากรุณาธิคุณของทั้งสองพระองค์ที่ทรงห่วงใย เรื่องของการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม แนวพระราชดำริเรื่องดังกล่าว จึงสะท้อนมาสู่ลูกเสือชาวบ้านภาคต่างๆ ที่ร่วมกันจัดแสดงนิทรรศการความรู้เรื่องทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม เพื่อให้สมาชิกลูกเสือชาวบ้านที่มาร่วมชุมนุม จะได้ฉลองพระมหากรุณาธิคุณของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า พระบรมราชินีนาถ จะได้ช่วยกันเผยแพร่ความรู้ต่างๆ ให้ขยายวงกว้างมากขึ้นอันจะนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพชีวิตของราษฎรไทยต่อไป

สืบเนื่องมาจากลูกเสือชาวบ้านเป็นองค์กรใหญ่ที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงรับไว้ในพระบรมราชานุเคราะห์ ตั้งแต่วันที่ ๑๙ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๑๕ จนถึงปัจจุบันเป็นเวลากว่า ๓๙ ปี ที่พระองค์ได้พระราชทานพระราชทรัพย์จัดทำผูกคอประราชทาน พร้อมทั้งได้เสด็จฯ พระราชทานธงประจำรุ่นลูกเสือชาวบ้านด้วยพระองค์เองถึง ๙๖ ครั้ง สมเด็จพระนางเจ้า พระบรมราชินีนาถเสด็จพระราชดำเนินฯ พระราชทานธงประจำรุ่น ๑๓ ครั้ง บางคราวเมื่อวิทยากรลูกเสือชาวบ้านประสบเหตุร้ายจากสถานการณ์บ้านเมือง หรือเจ็บป่วยพระองค์ยังได้เสด็จฯ ทรงเยี่ยมลูกเสือชาวบ้านเหล่านี้ด้วยพระองค์เอง นับเป็นพระมหากรุณาธิคุณแก่สมาชิกลูกเสือชาวบ้านเป็นล้นพ้นอย่างหาที่สุดมิได้ ศูนย์ปฏิบัติการลูกเสือชาวบ้าน และกองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน จึงได้จัดงานชุมนุมลูกเสือชาวบ้านแห่งชาติขึ้นทั้งหมด ๕ ครั้ง ดังนี้

งานชุมนุมลูกเสือชาวบ้านแห่งชาติ ครั้งที่ ๑ เฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้า พระบรมราชินีนาถ ณ ค่ายชรีวราวุธ อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี ระหว่างวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน - ๔ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๓๕

๑. งานชุมนุมลูกเสือชาวบ้านแห่งชาติ ครั้งที่ ๑ เฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้า พระบรมราชินีนาถ ในวโรกาสที่ทรงเจริญพระชนมายุครบ ๕ รอบ ๖๐ พรรษา ณ ค่ายชรีวราวุธ อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี ระหว่างวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน - ๔ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๓๕ โดยจัดให้มีค่ายระดับจังหวัด ค่ายระดับกรม และค่ายชาวไทยภูเขา มีการประกวดค่ายชุมนุมดีเด่น ประเภทเทิดพระเกียรติ ได้แก่ ค่ายลูกเสือชาวกรุงเทพมหานคร ประเภทรักษาสภาพแวดล้อม ได้แก่ ค่ายลูกเสือชาวบ้านภาคตะวันตก ประเภทอนุรักษ์ธรรมชาติ ได้แก่ ค่ายลูกเสือชาวบ้านภาคตะวันออก ประเภทส่งเสริมอาชีพ ได้แก่ ค่ายลูกเสือชาวบ้านภาคเหนือ ประเภทอนุรักษ์วัฒนธรรมและศิลปท้องถิ่น ได้แก่ ค่ายลูกเสือชาวบ้านภาคใต้ ค่ายดีเด่นระดับภาค ได้แก่ ค่ายลูกเสือชาวบ้านภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และค่ายดีเด่นระดับจังหวัด ได้แก่ ค่ายลูกเสือชาวบ้าน จังหวัดระยอง นอกจากนี้ ลูกเสือชาวบ้านที่เข้าร่วมงานชุมนุมได้เยี่ยมชมอุทยานวิทยาศาสตร์พระจอมเกล้า จันทบุรี และได้ชมการแสดงนิทรรศการของกองบัญชาการทหารสูงสุด กองทัพบก กองทัพเรือ กองทัพอากาศ และหน่วยราชการรัฐวิสาหกิจต่างๆ จำนวนทั้งสิ้น ๓๓ หน่วย